

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Conditio qua ratione implenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

non tenearis. Idem esset, si quis, v. g. voveret Religionem, si Petrus positive approbet, si confessorius consilium daret, &c. licet sine voto Petrum, vel Confessorium rogare, ne approbet ne det consilium, &c. Dico, quavis aliqui negent cum Sanch. quoad petitionem, c. 23. n. 34. esse tamen probabile licere, quia sic petendo, verè, & absolute non ponitur impedimentum voto, cum semper liber maneat pater ad accedendum, &c. Petrus ad approbandum, Confessorius ad dandum consilium, &c. In Suar. lib. 4. de voto. c. 27. num. 18. Laym. lib. 4. tract. 4. cap. 6. q. 6.

Conditio qua ratio implenda.

Primo: An sufficiat conditionem impleri æquivalentem, an sit necesse, ut impleatur sub propria forma? Vnde quis, v. g. elemosynam, si ex negotiatione frumentum, lucrum reportet: An si lucrum obtineat ex alio negotio, v. g. collectione fructuum sui prædij, ad illam elemosynam obligetur: idem in casu, quo frater voverit se ingressurum Religionem, si soror nupserit, vel filius, si pater divitias obtinuerit; quia, hi propter eandem paupertatem sunt ipsis impedimentum: quaritur enim, an si soror, & pater aliquem statum assumant, ut impedimento amplius non sint, ad Religionem ingressum ad aliam obligationem? Respondeo, quando votum determinatum illa determinata: Si ex ea præcedente negotiatione lucrum acquirat, si pater dixerit, si soror nupserit, non obligari, quia non ponitur conditio, quam præcedere intendebat vovens, ut patet ex dictis: At difficultas est, quando sub illa conditione votum, non obstat habendi lucrum, vel divitias patris, vel sororis proprias, sed quia iudicat his positis se habiturum, unde pauperibus subveniat, & habiturum faciliorem aditum ad Religionem ingressum. Obligari docent aliqui cum Sanch. lib. 4. in Dec. c. 13. n. 26. quia intentio voventis fuit, ne impediretur a paupertate: at jam per illam æquivalentiam verè non impeditur; ergo, &c. Sed probabile magis est cum Caltr. 1.3. tr. 1. §. 2. l. p. 17. n. 5. non obligari, quia votum nuncupans non se obligavit in eventum, quo cessaret quomodocunque impedimentum, (nisi si expresserit) sed quò cessaret illo modo, quo ipse expressè pronuntiavit: v. g. ex determinata illa negotiatione frumentaria, non ex fructibus in agro collectis.

Secundo, An possit licite impediri ejusmodi conditio a vovente? Voveo, v. g. Religionem, vel primò, si ego, vel secundò, si meus pater Panormum accedamus, quæro, possumne, vel ego non accedere, vel patrem, ne accedat, impedire.

Respondeo primò, quando à te conditio dependet, nam propterea integrum tibi est Panormum non adire, & sic obligationem subterrefugere. Ita Bon. disp. de Voto 4.3. p. 2. n. 5. Ratio est, quia, si quid vovisti sub conditione liberè à te pendente, signum, te intendisse cum tua libertate illam esse ponendam. Quadam nobilis Matrona vovit primò, quoties domo exiret, statim elemosynam, vovit secundo, quoties in novum templum ingrederetur, jejunaturum in honorem Sancti Xaverii. Illa ergo nec domo egrediebatur, ne dissem elargiretur; nec templum adhibebat, ne ad jejunium obligaretur. Dixi primò, licere ei domo non egredi, quia ab ipsa dependet hæc conditio, & consequenter posse elemosynam non distribuere. Dixi secundò, idem, quantum est ex hoc capite, licere in voto ingressum in templum; sed addidi hoc votum imprudenter fuisse emittum; & quia retrahit à meliore bono frequentandi Ecclesias, esse irritum, & nullum, ac propterea liberè illa mulier in templum ingredebatur sine necessitate jejunandi.

6. Respondeo secundò. Quando conditio ab alia dependet, eam impedire vi, vel fraude non potes. Ita Sanch. lib. 4. quia, dum conditionem ponendam in alienam voluntatem remisisti, signum fuit, te vovisse, velle dependere ab aliena, non à tua voluntate: at à tua omnino dependeres, si posses modo dicto impedire. Dixi (vi, vel fraude) in quo omnes convenimus: nam utrum liceat bonis artibus, nempe petendo, rogando, persuadendo, controversia est; ut si in dicto exemplo roges tuum patrem, ne Panormum accedat, ut si ad votum

non tenearis. Idem esset, si quis, v. g. voveret Religionem, si Petrus positive approbet, si confessorius consilium daret, &c. licet sine voto Petrum, vel Confessorium rogare, ne approbet ne det consilium, &c. Dico, quavis aliqui negent cum Sanch. quoad petitionem, c. 23. n. 34. esse tamen probabile licere, quia sic petendo, verè, & absolute non ponitur impedimentum voto, cum semper liber maneat pater ad accedendum, &c. Petrus ad approbandum, Confessorius ad dandum consilium, &c. In Suar. lib. 4. de voto. c. 27. num. 18. Laym. lib. 4. tract. 4. cap. 6. q. 6.

Sed etiam, quis cum gravi culpa vi impeditur conditionem ab alio pendente, v. g. fraude, vel vi impeditur Confessorium, ne approbaret, ne consilium daret, &c. teneaturne ad votum servandum, tamen si id præstiterit, si finem non servandi votum; an solum peccavit impediendo, sed nunc ad votum non obligetur? Respondet, si adhuc res est integra, cessare debet ab impediendo (id quod nemini dubium est) & expectare, an ponatur conditio, hoc est, approbatio, ut votum servet: at si conditio amplius ponit non potest, ut si Confessorius, & Petrus mortui sint, quid dicendum? Suar. Quem sequitur citatque Laym. l. c. 3. Caltr. 1.3. tr. 1. §. 2. disp. p. 17. n. 11. alique probabile putant non teneri amplius. Sed generi putant Bonacina disp. 4. cit. q. 2. p. 2. n. 6. & 7. Ratio hujus est, quia ex eo, quod vovisti sub conditione dependente ab alio, tacite te obligasti velle ingredi, v. g. Religionem, si per Patrem non stes apponere conditionem; at jam in casu nostro non per Patrem, sed per te impediendum stetit; ergo, &c. Affert exemplum: Si promiseris dare decem asses Petro, si tuam domum ingreduatur, tu verò illi fores claudas, ut ipse ingredi nequeat, teneris promisso, quia per te, non petrum stat, quominus in ingreduatur. Ratio Laym. est, quia conditio, quam omnino, & expressè respexit intentio voventis, non adest, nec adesse potest. At votum non obligat ultra expressam intentionem voventis; quare immerito (ait) recurritur ad tacitam; quandoquidem hic adest expressè contraria. Ad exemplum responderet, id verum esse, quia in promissionibus humanis sic leges, considerata ea tacita obligatione, statuerunt, quod non est in promissionibus Deo factis, in quibus tota obligatio pendet ab ipsa expressa intentione voventis. Vtraque opinio est probabilis.

Si votum fuit non sub conditione de positivo consensu, sed solum de negatione consensus: dicam mox §. 6. n. 10.

8. Quid de industria male se in Religione gerit ut sic dimittatur, etiam post biennium in societate, non est tutus in conscientia, sed post dimissionem, debet instanter petere ingressum, ut votis satisfiat. Ratio nostra (quæ enim adducitur à Castro Pal. 3. tr. 1. §. 2. l. p. 17. n. 13) non satisfacit) est, quia res semper est integra, si quidem qui sic se male gessit, potest se emendare: unde & debet juxta modò dicta impedimentum per fraudem appositum tollere, & per ingressum bonis virtutibus associatum à dolo desistere.

Quod si fraude, qua usus es ad extorquendam dimissionem detecta, Superior ad quem pertinet dimittere simul, & recipere, te nihilominus repelleret, liber manebis. Ita idem tr. 3. tr. 16. disp. 4. p. 20. n. 1. quia apriundo fraudem fecisti pro virili parte, quod in te fuit. Cur dixi ad quem pertinet dimittere simul, & recipere? vide apud Castro P. ibid.

§. VII. Quomodo obliget Votum penale.

1. Quid sit Votum penale, & quid in eo principaliter intentatur, dixi supra, cap. 1. §. 2. num. 1. Aliud autem est simplex, aliud duplex (nam si voveat non ludere, & item si ludet, se jejunaturum, duplex est: alterum absolutum, hoc est, votum non ludendi; alterum sub conditione, ludi, hoc est, si luserit, volendi jejunare. Vtrumque tamen unum constat votum, quia ad unum abstinentionem à ludo tenet.